

Voorwoord

Voor u ligt het opleidingsplan voor de opleiding Officier van Dienst van Rijkswaterstaat (RWS). Dit opleidingsplan beschrijft de uitgangspunten en het opleidingsontwerp voor de volgende twee functies bij RWS:

- Officier van Dienst (OvD)-Weg
- Officier van Dienst (OvD)-Water.

De opleiding OvD RWS leidt integraal op voor beide functies.

Dit opleidingsplan en de bijbehorende opleiding is een product van de projectgroep Vakbekwaamheid Officier van Dienst RWS. Deze projectgroep bestaat uit de volgende personen:

- xx (RWS; Senior Adviseur Verkeer- en Watermanagement)
- xx (RWS; Adviseur Incidentmanagement en Officier van Dienst-Water)
- xx (RWS;??)
- xx (RWS; Medewerker Advisering en Officier van Dienst-Weg)
- xx (RWS; Opleidingskundig Adviseur Corporate Learning Centre (CLC))
- xx (xx; Vakgroepdecaan Risicobeheersing)
- xx (xx; Trainer Adviseur)
- xx (xx; Trainer Adviseur)
- xx (xx; Opleidingscoördinator)
- xx (xx; Projectcoördinator)
- xx (xx; Projectsecretaresse)
- xx (xx; Onderwijskundige)
- xx (xx; Projectleider)
- xx (xx; Trainer Adviseur).

Deze opleiding is voor het eerst uitgevoerd in 2016. In dit opleidingsplan zijn de resultaten van de evaluatie van deze eerste opleiding niet verwerkt. Die evaluatie heeft niet tot een ander opleidingsprogramma geleid, maar wel tot aanpassingen in de organisatie en doorlooptijd en tot twee extra dagdelen, waaronder één dagdeel introductie en één voorbereidingsdagdeel op de praktijkdagen. Verder is besloten om de interne opleidingsdag van Rijkswaterstaat integraal op te nemen in het opleidingsprogramma van xx.

Inhoud

Voorwoord 1

Inleiding 3

1 Uitgangspunten 4

Inleiding 4

- 1.1 Een doorlopende leerlijn voor de OvD RWS 4
- 1.2 De samenhang tussen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven 5
- 1.3 De afwisseling tussen bijscholen en trainen 6
- 1.4 Intercollegiale coaching als leidend principe in persoonlijke ontwikkeling 6
- 1.5 Ontwikkelen en uitvoeren in cocreatie 6

2 Opleidingsprofiel 7

Inleiding 7

- 2.1 Uitgangspunten 7
- 2.2 Instroomeisen 8
- 2.3 Leerdoelen en thema's 8

3 Opleidingsprogramma 11

Inleiding 11

- 3.1 Opbouw van het programma 11
- 3.2 Programma op hoofdlijnen 12
- 3.3 Programma per lesdag 13
- 3.4 Zelfstudie en persoonlijke ontwikkeling 13

4 Leermiddelen 14

Inleiding 14

- 4.1 Schriftelijke les- en leerstof 14
- 4.2 Voorbereidingsopdrachten 14
- 4.3 Praktijkscenario's 14

5 Toetsing 16

Inleiding 16

- 5.1 Status 16
- 5.2 Beoordelingsaspecten 16
- 5.3 Beoordelingsformulier 17
- 5.4 Toetsvorm 17
- 5.5 Beoordeling 17
- 5.6 Herkansing 18

Inleiding

Dit opleidingsplan beschrijft op hoofdlijnen de opzet, invulling en uitvoering van de opleiding OvD Rijkswaterstaat (RWS). Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- uitgangspunten
- opleidingsprofiel
- opleidingsprogramma
- leermiddelen
- toetsing.

1 Uitgangspunten

Inleiding

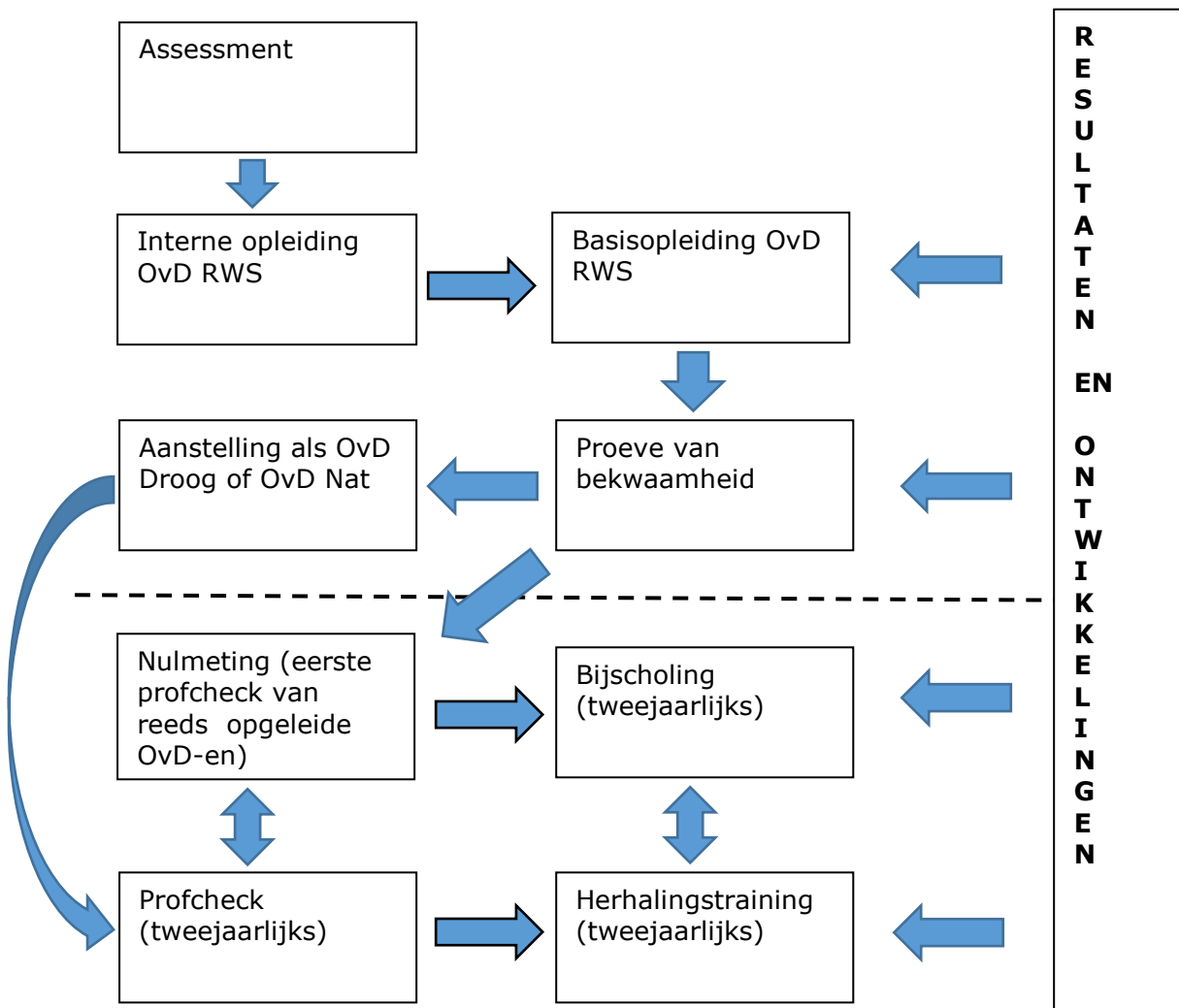
De opleiding OvD RWS is voor Rijkswaterstaat geen doel op zich. Deze opleiding is wél het start- en ijkpunt van de borging van vakbekwaamheid van de OvD-Weg en OvD-Water. In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten van het vakbekwaamheidssysteem voor de OvD RWS geschetst. Deze uitgangspunten vormen samen het beleidsmatige kader voor alle producten en diensten die xx in het project Vakbekwaamheid OvD RWS aan Rijkswaterstaat oplevert. Het gaat hierbij om de volgende uitgangspunten:

- een doorlopende leerlijn voor de OvD RWS
- de samenhang tussen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven
- de afwisseling tussen bijscholen en trainen
- intercollegiale coaching als leidend principe in persoonlijke ontwikkeling
- ontwikkelen en uitvoeren in cocreatie.

1.1 Een doorlopende leerlijn voor de OvD RWS

Het leertraject voor de nieuwe (nog op te leiden) en reeds opgeleide Officieren van Dienst RWS is een doorlopende leerlijn. Inclusief alle ingrediënten van het opleidingsontwerp ziet het leersysteem voor de Officieren van Dienst van Rijkswaterstaat er in grote lijnen uit zoals de afbeelding op de volgende pagina laat zien.

Bijlage 9A Opleidingsplan OvD RWS

Cruciale voorwaarde voor het functioneren van dit leersysteem is het voortdurend evalueren van de resultaten en ontwikkelingen, zodat elk onderdeel daar tijdig op aangepast kan worden. Op die manier ontstaat er een open leersysteem dat anticipeert op (vakinhoudelijke en andere) innovaties en daarmee samenhangende nieuwe ontwikkelbehoeftes.

1.2 De samenhang tussen vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven

Het deel van het leersysteem boven de stippellijn betreft het *vakbekwaam worden als OvD RWS* en het deel onder de stippellijn het *vakbekwaam blijven als OvD RWS*. Voor de samenhang tussen beide vormt de proeve van bekwaamheid waarmee de opleiding wordt afgetoetst het ijkpunt. Door alle reeds opgeleide OvD-en te toetsen aan de criteria zoals die zijn vastgelegd in de proeve van bekwaamheid waarmee de opleiding wordt afgerond, wordt het verschil tussen de kennis van de bestaande OvD-en en die van nieuw opgeleide OvD-en zichtbaar. Deze toets wordt uitgevoerd aan de hand van een nulmeting. Op basis van de resultaten van deze nulmeting kan een bijscholingsprogramma op maat worden ontwikkeld en uitgevoerd. Deze bijscholing heeft als doel om de bestaande OvD-en qua (nieuwe) kennis en vaardigheden op minimaal hetzelfde niveau als de nieuw instromende OvD-en te krijgen. De nulmeting is alleen van toepassing op de 'zittende' OvD-en. De

nieuwe Ovd-en stromen na hun opleiding en aanstelling direct door naar de tweejaarlijkse profcheck.

1.3 De afwisseling tussen bijscholen en trainen

Het is de bedoeling om in het periodieke programma voor blijvende vakbekwaamheid het bijscholen en trainen jaarlijks af te wisselen. Het ene jaar krijgen de zittende Ovd-en van RWS een bijscholing en het jaar erop (in het 'profcheck-jaar') een herhalingstraining. Een bijscholing is gericht op kennisname van vakinhoudelijke vernieuwingen, zoals nieuwe procedures en richtlijnen, en een herhalingstraining op het inslijpen van bestaande kennis en vaardigheden. Een herhalingstraining is per definitie een praktijkgerichte oefening, terwijl een bijscholing meestal ook een klassikale, op de overdracht van theorie gerichte component heeft.

1.4 Intercollegiale coaching als leidend principe in persoonlijke ontwikkeling

Volwassen beroepsbeoefenaars leren gewoonlijk het meest van elkaar. Het is daarom zowel effectief als efficiënt om van intercollegiale coaching het leidend principe in de persoonlijke ontwikkeling van de Ovd RWS te maken. Bij voorkeur nemen oudere, meer ervaren Ovd-en hun jongere collega's mee op pad, bij voorbeeld in de vorm van buddy-teams. De teamcollega's zijn er samen verantwoordelijk voor dat collectieve en individuele ontwikkelbehoeftes en verbeterpunten niet tussen wal en schip vallen, maar daadwerkelijk in de praktijk worden opgepakt.

1.5 Ontwikkelen en uitvoeren in cocreatie

De ontwikkeling en uitvoering van de opleiding Ovd RWS is een coproductie van docenten en inhoudsdeskundigen van zowel opdrachtgever (RWS) als opdrachtnemer (xx). Dit vergt regelmatig overleg en voorbereiding. De projectgroep Vakbekwaamheid Ovd RWS blijft ook na oplevering van de opleiding en het bijbehorende lesmateriaal actief om zo vaak en intensief als nodig is de kwaliteit en actualiteit van de opleiding te borgen en waar nodig aan te passen. Maar ook op uitvoeringstechnisch niveau zetten we de samenwerking door; aan elke opleiding, nulmeting, profcheck, bijscholing of herhalingstraining werken docenten van xx samen met docenten van Rijkswaterstaat.

Ontwikkelen en uitvoeren in cocreatie betekent ook dat xx en Rijkswaterstaat als organisaties veel van elkaar gaan leren. Dit past bij het streven van Rijkswaterstaat naar een nauwe samenwerking met de veiligheidsregio's en (meer in het bijzonder) de brandweer.

2 Opleidingsprofiel

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de volgende thema's het opleidingsprofiel van de Officier van Dienst RWS toegelicht:

- uitgangspunten
- instroomeisen
- leerdoelen en thema's.

2.1 Uitgangspunten

Aan de hand van enkele gesprekken is de opleidingsvraag van Rijkswaterstaat vertaald naar de volgende uitgangspunten voor de basisopleiding OvD RWS, zoals die door de xx moet worden ontwikkeld en uitgevoerd:

- de basisopleiding richt zich uitsluitend op de leidinggevende en coördinerende rol van de OvD RWS tijdens de incidentbestrijding, in samenwerking met de multipartners (brandweer, politie en GHOR)
- voorafgaande aan de basisopleiding verzorgt RWS zelf een meer organisatiespecifieke opleiding waarin de monodisciplinaire aandachtsgebieden, procedures en processen van RWS bij incidenten op de weg en op het water aan bod komen
- de door de xx te verzorgen basisopleiding kan zich hierdoor richten op de algemene processen van incidentbestrijding zoals die door de veiligheidsregio's worden gehanteerd en op een nadere kennismaking met de kerntaken van de brandweer (met name brandbestrijding en ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen), voor zover die relevant zijn voor het optreden van de OvD RWS
- de OvD Weg en OvD Water volgen tijdens de basisopleiding een gezamenlijk programma
- een belangrijk aspect van de basisopleiding is de communicatie en samenwerking met de vertegenwoordigers van de andere diensten (bijvoorbeeld in het motorkapoverleg of het CoPI)
- tijdens de basisopleiding wordt aandacht besteed aan zowel de kennis, vaardigheden als houdingsaspecten van de OvD-rol en worden deze competentiegericht ingevuld; dat wil zeggen zo integraal en praktijkgericht mogelijk
- het leertraject moet zo realistisch en herkenbaar mogelijk zijn; dit betekent dat de deelnemers in een realistische omgeving oefenen met de processen en de collega-functionarissen van hun belangrijkste multidisciplinaire ketenpartners (OvD-Politie, OvD-Brandweer en OvD-GHOR)
- de basisopleiding wordt afgerond met een proeve van bekwaamheid; dit behoeft geen door een hiertoe bevoegde instelling gecertificeerd examen te zijn (om die reden mag worden volstaan met de term 'certificaat' in plaats van 'diploma'; dit certificaat heeft wat RWS betreft een geldigheid van twee jaar).

2.2 Instroomeisen

Om met succes deel te kunnen nemen aan de basisopleiding OvD RWS van de xx moeten de deelnemers beschikken over een hbo- werk- en denkniveau en over de volgende competenties:

- stressbestendigheid
- besluitvaardigheid (inclusief beslissen onder tijdsdruk)
- vermogen tot samenwerken
- communicatieve vaardigheden
- overtuigingskracht
- flexibel
- resultaatgericht.

Deze competenties zijn opgenomen in de profielschets OvD RWS, zoals Rijkswaterstaat die zelf als organisatie hanteert. Alle beoogde deelnemers aan de basisopleiding OvD RWS van de xx worden door een externe partij op deze competenties getoetst. In dit assessment wordt ook het hbo- werk- en denkniveau van de kandidaat getoetst.

De xx gaat ervan uit dat de deelnemers aan het assessment met zorg door Rijkswaterstaat worden geworven en geselecteerd. Bij twijfel over de geschiktheid van een kandidaat ligt de beslissing om deze wel of niet door de xx te laten opleiden tot OvD RWS bij Rijkswaterstaat zelf.

2.3 Leerdoelen en thema's

Op basis van de wensen van Rijkswaterstaat zijn de leerdoelen en thema's van de opleiding OvD RWS bepaald. Deze leerdoelen en thema's zijn vervolgens verdeeld over de basisopleiding van de xx en de interne opleiding OvD RWS. Deze interne opleiding (ook wel organisatiespecifieke opleiding genoemd) richt zich op de monodisciplinaire onderwerpen die door docenten van RWS zelf worden behandeld in een korte opleiding die de deelnemers voorbereidend op de basisopleiding van de xx volgen. Uiteraard komen deze onderwerpen ook integraal in de basisopleiding terug. Daarom is het belangrijk dat er ook docenten van RWS 'meelopen' met de basisopleiding, bijvoorbeeld om de deelnemers na een praktijkoefening van de juiste monodisciplinaire feedback te voorzien. De docenten van de xx houden zich niet met de monodisciplinaire RWS-leerdoelen- en thema's (zoals de RWS-processen van incidentmanagement op de weg en het water) bezig en zijn niet deskundig om de deelnemer op dit gebied te instrueren, trainen en coachen. Andersom houden de docenten van Rijkswaterstaat zich niet bezig met de multidisciplinaire aspecten van het functioneren van de OvD RWS als incidentmanager.

De tabel op de volgende pagina's laat de verdeling tussen leerdoelen en thema's over de basisopleiding OvD RWS van de xx en die van de daarop voorbereidende interne (organisatiespecifieke) opleiding van Rijkswaterstaat zien. Hierbij is een uitsplitsing gemaakt in kennis, inzicht, vaardigheden, houding en gedrag. Maar ook in leerdoelen die voor de OvD-Weg en OvD-Water gezamenlijk en afzonderlijk (aanvullend) gelden.

Bijlage 9A Opleidingsplan OvD RWS

Gezamenlijke leerdoelen gericht op kennis en inzicht		
Leerdoel/thema	Basisopleiding <i>Docenten xx</i>	Interne opleiding RWS <i>Docenten Rijkswaterstaat</i>
Positie OvD RWS binnen de eigen organisatie	-	X
Procedures crisismanagement RWS	-	X
Heeft inzicht in verantwoordelijkheden en bevoegdheden van collega's	-	X
Landelijke richtlijnen en procedures van incidentmanagement	X	-
Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van externe partners en overheidsinspecties	X	-
Incidentmanagement op weg en water bij brandweer en politie	X	-
Brandverloop en brandbestrijding bij incidenten op weg en water	X	-
Commandovoering brandweer	X	-
WVM/SVM en scheepvaartkunde in relatie tot IM	-	X
GRIP-procedure en opschaling t/m GRIP3	X (Voor zover hier de GRIP-procedure van de veiligheidsregio's wordt bedoeld)	X (Voor zover hier de GRIP-procedure van RWS wordt bedoeld)
Basiskennis van gevaarlijke stoffen	X	-
Principe van OISORSEM	X	-
C2000 en MCD	X (Gebruik in veiligheidsregio's)	X (Gebruik bij RWS)

Bijlage 9A Opleidingsplan OvD RWS

Gezamenlijke leerdoelen gericht op vaardigheden, houding en gedrag		
Leerdoel/thema	Basisopleiding <i>Docenten xx</i>	Interne opleiding RWS <i>Docenten Rijkswaterstaat</i>
Communicatie tijdens en na een incident	X	-
Houding conform taken en verantwoordelijkheden OvD	X	-
Aansturing van het calamiteitenbestrijdingsteam	-	X
Tijd- en capaciteitsbewaking (tijd-tempofactor)	X	-
Multidisciplinaire samenwerking met ketenpartners	X	-

Aanvullende leerdoelen OvD-Droog		
Leerdoel/thema	Basisopleiding <i>Docenten xx</i>	Interne opleiding RWS <i>Docenten Rijkswaterstaat</i>
Communicatie tijdens en na een incident	X	-
Procesinvoer in Sitrap	-	X

Aanvullende leerdoelen OvD-Water		
Leerdoel/thema	Basisopleiding <i>Docenten xx</i>	Interne opleiding RWS <i>Docenten Rijkswaterstaat</i>
Basiskennis scheepsbouw	-	X
Basiskennis opruimen waternverontreinigingen	-	X
Coördinatie van verzekeringsaspecten van lading en schip en samenwerking met de verzekeringsexpert	-	X

3 Opleidingsprogramma

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het opleidingsprogramma van de basisopleiding OvD RWS van xx toegelicht. Hierbij wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- opbouw van het programma
- programma op hoofdlijnen
- programma per lesdag
- zelfstudie en persoonlijke ontwikkeling.

3.1 Opbouw van het programma

De basisopleiding OvD RWS bestaat uit vijf lesdagen. Dit is inclusief de afsluitende toetsdag (proeve van bekwaamheid) en exclusief de hierop voorbereidende, interne opleiding van Rijkswaterstaat zelf (één dag).

In het programma is bewust gekozen voor een opbouw van theorie naar praktijk. De eerste twee dagen wordt de deelnemer aan de hand van klassikale lessen en het virtuele trainingsprogramma ADMS ingeleid in de vakinhoudelijke en procesmatige kanten van incidentmanagement op de weg en op het water. Het accent ligt hierbij op de processen van de ketenpartners in het CoPI, in relatie tot de processen waarvoor de OvD RWS als incidentmanager verantwoordelijk is. In deze context komen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- rollen en verhoudingen in het CoPI
- proces van het CoPI: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming (BOB)
- situationele commandovoering
- omgevingsanalyse
- rol en inhoud van informatiemanagement.

Met behulp van casussen wordt de deelnemer uitgedaagd om deze multikennis van incidentbestrijding terug te koppelen naar de monodisciplinaire incidentbestrijdingsprocessen waarvoor hij als OvD Water of OvD Weg bij RWS verantwoordelijk is. Tijdens de tweede dag doet de deelnemer alvast ervaring op met beeldvorming en situationele commandovoering in een CoPI. Hij rukt als OvD Water of OvD Droog virtueel uit naar een weg- of waterincident. De andere deelnemers treden hierbij op als OvD-Brandweer, OvD-Politie of OvD-Geneeskundig. Een docent van xx fungeert als waarnemer en geeft individuele feedback aan de deelnemers.

Het praktijkgedeelte van de basisopleiding bestaat uit drie dagen, waarbij op de derde dag een proeve van bekwaamheid wordt afgenomen. Elke dag wordt op een oefencentrum met twee oefenbanen gewerkt: een 'droog' scenario (verkeersongeval) en een 'nat' scenario (binnenvaartincident). De deelnemer werkt in de scenario's aan zijn functioneren in het CoPI als OvD RWS en alle competenties die daarvoor nodig zijn.

De deelnemer krijgt tijdens deze praktijksimulaties professioneel tegenspel van een ervaren OvD-B, OvD-P en OvD-G. Deze tegenspelers zijn als gekwalificeerde docenten in staat om

de deelnemer van opbouwende, op zijn ontwikkeling gerichte feedback te voorzien. Vier docenten van xx en twee docenten van Rijkswaterstaat fungeren als waarnemer. Zij geven de deelnemers feedback op basis van hun individuele en gezamenlijke waarnemingen.

3.2 Programma op hoofdlijnen

De onderstaande tabel geeft het programma van de vijfdaagse basisopleiding OvD RWS op hoofdlijnen weer.

Basisopleiding OvD RWS (inclusief proeve van bekwaamheid)
<i>Doelstelling</i> 12 OvD-en RWS voorbereiden op het functioneren als incidentmanager bij een incident op de weg (OvD Nat) of op het water (OvD Droog) en hun rol in een CoPI.
<i>Leerdoelen/onderwerpen</i> • Landelijke richtlijnen en procedures van incidentmanagement • Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van externe partners en overheidsinspecties • Incidentmanagement op weg en water bij brandweer, politie en GHOR • Commandovoering brandweer • GRIP-procedure en opschaling t/m GRIP3 • C2000 en MCD
<i>Studiebelasting</i> 5 dagen, exclusief zelfstudie.
<i>Programma op hoofdlijnen</i> • Dag 1: activerende theorieles over de multi-aspecten van het optreden in CoPI-verband. Afhankelijk van de casuïstiek kunnen hierbij ook vakinhoudelijke (brandweer)aspecten aan de orde komen, zoals brandbestrijding en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen. Hier ligt het accent echter niet op. • Dag 2: theorieles over situationele commandovoering ('s ochtends) en het virtueel trainen van verkenning en beeldvorming in CoPI-verband, met behulp van ADMS ('s middags, 2 'droge' en 3 'natte' scenario's). • Dag 3 en 4: praktijk CoPI-training op twee oefenbanen met 'droge' scenario's (verkeersongevallen) en 'natte' scenario's (binnenvaartincident) en met tegenspel van de OvD-B, OvD-P en OvD-G • Dag 5: proeve van bekwaamheid op basis van een CoPI-toets, met vergelijkbare scenario's als tijdens dag 3 en 4

3.3 Programma per lesdag

Voor het opleidingsprogramma per lesdag verwijzen we u naar de lesplannen.

3.4 Zelfstudie en persoonlijke ontwikkeling

De basisopleiding OvD RWS vraagt een actieve en zelfstandige leerhouding van de deelnemer. Aan de theoriedagen zijn voorbereidingsopdrachten gekoppeld, die erop zijn gericht om de bij die dagen horende les- en leerstof vooraf en doelgericht door te nemen. De docenten hoeven deze leerstof hierdoor niet tot in detail te behandelen. Zij kunnen zich in hun lessen meer op verdieping en op de functie en praktijk van de OvD RWS richten.

Ook aan de praktijkdagen zijn specifieke voorbereidingsopdrachten gekoppeld. De voorbereidingsopdracht voor de eerste praktijkdag is bedoeld om de deelnemer op zijn persoonlijke ontwikkelpunten als OvD RWS te laten reflecteren. De opdracht slaat op die manier een brug tussen het theorie- en praktijkdeel van de opleiding. De deelnemer wordt in deze opdracht ook gevraagd om te reflecteren op de feedback die hij of zij van ervaren collega's tijdens de OvD-schaduw-dienst heeft meegekregen. Deze 'meeloopdienst' biedt de deelnemer de gelegenheid om met een senior OvD-Weg of OvD-Water uit te rukken naar incidenten en daarbij zoveel mogelijk van hem of haar te leren. De OvD-schaduw-dienst wordt georganiseerd en gefaciliteerd door Rijkswaterstaat zelf; xx heeft met deze leerinterventie geen directe bemoeienis. Als voorbereidingsopdracht voor de tweede praktijkdag moet de deelnemer een oefenscenario schrijven. Hij leert op die manier alvast na te denken over de leerdoelen van de tweede praktijkdag en bovendien in scenario's te denken (een belangrijke vaardigheid van de Officier van Dienst).

Ook de feedback van de docenten in hun rol als waarnemer tijdens de praktijkdagen is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemer. Na elke praktijksimulatie krijgt de deelnemer praktische 'tops' en 'tips' die hij als 'zelfvertrouwen' of 'leerdoel' kan meenemen naar de volgende oefening. Op die manier ontstaat tijdens het praktijkdeel van de opleiding een zo steil mogelijke leercurve. Die curve moet uitmonden in een positief resultaat op de proeve van bekwaamheid.

4 Leermiddelen

Inleiding

Bij de opleiding OvD RWS behoren de volgende leermiddelen:

- schriftelijke les- en leerstof
- voorbereidingsopdrachten
- praktijkscenario's.

4.1 Schriftelijke les- en leerstof

De les- en leerstof is gekoppeld aan de eerste twee lesdagen. Over de volgende onderwerpen zijn leerteksten beschikbaar:

- organisatie van de crisisbeheersing (basiskennis)
- besluitvorming
- communiceren
- situationeel leidinggeven.

Via de eerder genoemde voorbereidingsopdrachten wordt de deelnemer gevraagd om deze leerteksten voor aanvang van de bijbehorende les door te nemen en hierbij de vertaalslag naar de functie van OvD RWS te maken. De docenten kunnen hierdoor in de les in hun presentaties aanvullende en verdiepende leerstof behandelen, als inleiding op praktijkgerichte verwerkingsopdrachten.

De deelnemers kunnen de leerteksten downloaden via het Learning Management System (LMS) van RWS.

4.2 Voorbereidingsopdrachten

Bij elke theorie- en praktijkles hoort een specifieke voorbereidingsopdracht (zie ook paragraaf 3.4). Evenals de leerteksten kan de deelnemer deze opdrachten downloaden via het LMS.

4.3 Praktijkscenario's

Tijdens de twee praktijkdagen op het oefencentrum is de praktijksimulatie de dominante werkvorm. De deelnemer krijgt in zijn rol als OvD RWS een melding van een incident op de weg of het water en rukt naar dat incident uit. Ter plaatse voert hij een verkenning uit en neemt hij in een motorkapoverleg met de leidinggevendenden (Officieren van Dienst) van de andere hulpdiensten (brandweer, politie en GHOR) besluiten over de incidentbestrijding voor zover die de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van Rijkswaterstaat bij een incident betreffen. Indien nodig wordt er opgeschaald naar een Coördinatie Plaats Incident (CoPI).

Bijlage 9A Opleidingsplan OvD RWS

Deelnemers die worden opgeleid voor OvD Weg krijgen alleen scenario's met incidenten op de weg. Deelnemers die na de opleiding de functie OvD Water krijgen, trainen alleen scenario's met incidenten op het water.

De organisatie is erop gericht dat elke deelnemer per praktijkdag minimaal twee scenario's kan trainen. Tussen de scenario's door kan hij een rol in praktijksimulaties van de andere deelnemers uitoefenen (rolspeler of figurant). Op die manier halen de deelnemers zoveel mogelijk leerrendement uit de praktijkdagen.

De praktijksimulaties kunnen indien gewenst worden vervangen door een virtuele simulatie. Bij een virtuele situatie ruikt de deelnemer eveneens uit naar een denkbeeldig incident. Het verschil is dat hij niet fysiek uitrukt, maar in een virtuele leeromgeving. De deelnemer krijgt ook bij een virtuele simulatie tegenspel van een OvD-B, OvD-P en OvD-G.

De oefenscenario's op de praktijkdagen bereiden de deelnemers voor op het niveau dat op de afsluitende toetsdag van hen wordt verwacht. Op dit niveau zijn de zwaartepunten van zowel de oefenscenario's als het toetsscenario gebaseerd.

5 Toetsing

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de toetsing (proeve van bekwaamheid) waarmee de opleiding OvD RWS wordt afgerond en fungeert hiermee als toetsplan. In dit toetsplan wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- status
- beoordelingsaspecten
- beoordelingsformulier
- toetsvorm
- beoordeling
- herkansing.

5.1 Status

Wanneer een deelnemer de toets met een voldoende afrondt, krijgt hij of zij een certificaat waarop is vermeld dat hij of zij de opleiding OvD met goed gevolg heeft afgerond. Het certificaat is nodig om na de bijbehorende opleiding als OvD RWS inzetbaar te zijn. Ook al is de toets geen van Rijksweg erkend en verstrekt diploma, het is dus wel een belangrijk meetinstrument dat om objectivering en transparantie vraagt. Het certificaat heeft een geldigheid van twee jaar. Door een voldoende resultaat op een profcheck te halen, kan het certificaat steeds opnieuw met twee jaar worden verlengd.

5.2 Beoordelingsaspecten

Ten behoeve van een eenduidige, uitvoerbare, valide en betrouwbare toetsing zijn de competenties waarvoor de deelnemer wordt opgeleid vertaald in beoordelingsaspecten die ook daadwerkelijk waargenomen en beoordeeld kunnen worden. Het gaat hierbij om de volgende beoordelingsaspecten (met tussen haakjes de bijbehorende subaspecten):

- beeld- en planvorming (beeldvormen op afstand en voorlopig inzetplan)
- opstart en leiden van de inzet (opstarten IM-werkprocessen, scenariodenken informatie delen, overzicht houden en welzijn)
- motorkapoverleg/CoPI (ter plaatse, motorkap en CoPI)
- omgevingsbewustzijn (veiligheid)
- professionele houding (besluitvaardigheid, leiderschap en communicatieve vaardigheden).

5.3 Beoordelingsformulier

De beoordelaars werken tijdens de toets met het beoordelingsformulier Praktijksimulatie Officier van Dienst (zie bijlage). Op dit beoordelingsformulier zijn de beoordelingsaspecten per subaspect omgezet in omschrijvingen van waarneembare gedragingen. De beoordelaar kan op het formulier in de daarvoor bestemde kolom aangeven of hij die gedraging voldoende (V) of onvoldoende (O) heeft waargenomen. Elke gedraging levert op die manier de subscore voldoende of onvoldoende op. Per subaspect waarop de deelnemer wordt beoordeeld, is op het formulier aangegeven hoeveel voldoende subscores (dus een als voldoende aangemerkte gedraging) er moeten zijn om een voldoende eindscore op het subaspect te scoren. Op die manier kan deze eindscore per subaspect van de beoordeling relatief eenvoudig worden bepaald. Een onvoldoende moet door de beoordelaar met behulp van een onderbouwing worden verantwoord. Hij kan die onderbouwing opschrijven in de kolom *Verantwoording* van het beoordelingsformulier.

5.4 Toetsvorm

De toetsvorm is die van de praktijksimulatie. Zoals de deelnemer op de praktijkdagen is gewend, krijgt hij ook bij zijn toets een melding van een incident op de weg (bij een OvD Weg in opleiding) of een incident op het water (bij een OvD Water in opleiding). Vanaf de melding begint hij met het eerste beoordelingsaspect: beeld- en planvorming (met als toetsbare subaspecten 'beeldvormen op afstand' en 'voorlopig inzetplan'). Wanneer hij zijn voorlopig plan gemaakt heeft, rukt hij uit naar de plaats incident om daar te kunnen beginnen met het opstarten en leiden van de (monodisciplinaire) inzet en de samenwerking met de brandweer, politie en GHOR inzake de multidisciplinaire afstemming van de incidentbestrijding.

Tijdens de praktijksimulatie wordt de deelnemer gevolgd door een beoordelaar van xx en een beoordelaar van Rijkswaterstaat. Beide beoordelaars vullen hetzelfde beoordelingsformulier in. De beoordelaar van xx doet dit met een multidisciplinaire bril en de beoordelaar van Rijkswaterstaat met een monodisciplinaire bril. Beide beoordelaars stemmen hun beoordelingsformulier af, met als doel een eenduidige eindbeoordeling over de verrichtingen van de deelnemer.

5.5 Beoordeling

Ten behoeve van de toetsing van deze opleiding is een cesuur (zak/slaaggrens) bepaald. De beslisboom die bij deze cesuur hoort, treft u aan in het beoordelingsformulier (zie de bijlage). In deze cesuur wordt rekening gehouden met drie soorten onvoldoendes:

- kardinale onvoldoende
- steronvoldoende
- gewone onvoldoende.

Steronvoldoendes horen bij beoordelingsaspecten die meer dan gemiddeld meewegen in de eindbeoordeling. Bij alle andere beoordelingsaspecten horen gewone onvoldoendes, met uitzondering van het beoordelingsaspect veiligheid (het enige beoordelingsaspect waarop de deelnemer een kardinale onvoldoende kan halen). Zie de beslisboom in het beoordelingsformulier voor het aantal (ster)onvoldoendes dat een kandidaat mag halen. Om te slagen mag een kandidaat géén kardinale onvoldoende hebben.

5.6 Herkansing

Een deelnemer die zakt voor zijn toets, krijgt één herkansing. Deze herkansing mag niet binnen drie maanden ná de toets plaatsvinden.